



WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO (WSDZ)

SZKOŁA PODSTAWOWA
W DUBICZACH CERKIEWNYCH

Dubicze Cerkiewne, 2022r.

1. Podstawa prawna opracowania WSDZ

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego opracowany został w oparciu o następujące przepisy prawne:

- Rozporządzenie MEN z 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2019 r. poz. 325 z późn. zm.);
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – *Prawo oświatowe* (Dz.U. z 2018 r. poz. 996 z późn. zm.);
- Rozporządzenie MEN z 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. 2019 poz. 639 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutow publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz.U. 2001 nr 61 poz. 62 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 30 sierpnia 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. 2013 poz. 1265 z późn. zm.);
- Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2017 poz. 356 z późn. zm.);
- Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2017 poz. 1591 z późn. zm.);
- Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. 2017 poz. 1578 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. 1991 nr 95 poz. 425 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – *Karta Nauczyciela* (tekst jedn.: Dz.U. z 2024 r. poz. 986 z późn. zm.);
- Rozporządzenie MEN z dnia 22 lipca 2022 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych (Dz.U. 2022 poz. 1610 z późn. zm.);

2. Założenia WSDZ

Działania związane z doradztwem zawodowym obejmują ogół zaplanowanych i systematycznych działań podejmowanych przez szkołę, których celem jest przygotowanie i wspieranie uczniów w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych. Działania te obejmują m.in. zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, działania skierowane do rodziców i nauczycieli, współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu przygotowania uczniów do wyboru zawodu, poziomu i kierunku kształcenia. Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego (WSDZ) zawiera celowe, uporządkowane i wzajemnie powiązane działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez daną szkołę.

Założenia WSDZ:

- wybór zawodu jest procesem rozwojowym i stanowi sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia;
- na wybór zawodu składa się wiedza:
 - na swój temat,
 - na temat zawodów,
 - o ścieżkach edukacyjnych i rynku pracy;
- na wybór zawodu wpływają głównie cechy osobowościowe jednostki (temperament, charakter, poziom inteligencji, zainteresowania, zdolności), umiejętności, doświadczenia, wyznawane wartości i normy, czynniki emocjonalne, zdrowotne, rodzaj i poziom wykształcenia, wpływ rodziny, aktywność własna jednostki;
- preferencje zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się w toku życia człowieka;
- działania w ramach WSDZ muszą być systematyczne, zaplanowane i realizowane wg harmonogramu pracy szkoły;
- WSDZ obejmuje indywidualną i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami (Radą Pedagogiczną).

3. Cele i zadania WSDZ szkole podstawowej

Celem preorientacji zawodowej w przedszkolu jest wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami najbliższymi w ich otoczeniu, kształtowanie postawy pracy i motywacji do działania, pobudzanie i rozwijanie zainteresowań dzieci oraz stymulowanie ich pro-zawodowych marzeń.

Celem orientacji zawodowej w klasach I–III jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.

Celem orientacji zawodowej w klasach IV–VI jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.

Celem doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII szkoły podstawowej jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

Ponadto nauczyciele realizując cele doradztwa zawodowego wypełniają zadania w zakresie:

- pomagania uczniom w określeniu ich predyspozycji zawodowych;
- udzielaniu uczniom indywidualnych porad zawodowych;
- prowadzą zajęcia grupowych mających na celu lepsze samopoznanie, kształtowanie aktywnych postaw;
- rozwijanie aktywności poznawczej uczniów w kierunku właściwej samooceny swoich możliwości;
- przygotowania rodziców do pełnienia roli doradców i osób wspierających swoje dzieci w procesie planowania i podejmowania decyzji edukacyjnych oraz związanych z wyborem zawodu;
- realizacji w ramach lekcji przedmiotowych tematów związanych z wyborem zawodu;
- współpracy z poradnią psychologiczno-pedagogiczną i instytucjami wspierającymi wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego;
- w zakresie współpracy z pracodawcami.

4. Zespół realizujący działania z zakresu preorientacji zawodowej, orientacji zawodowej

Zadania z zakresu doradztwa zawodowego w Szkole Podstawowej w Dubiczach Cerkiewnych realizuje zespół w składzie:

- dyrektor szkoły,
- koordynator wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego – nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne z doradztwa zawodowego w klasach VII-VIII (nauczyciel realizujący program doradztwa),
- specjaliści zatrudnieni w szkole (pedagog specjalny, psycholog, logopeda),
- nauczyciele zatrudnieni w oddziale przedszkolnym,
- nauczyciele prowadzący zajęcia edukacyjne w klasach I-III,
- nauczyciele prowadzący zajęcia edukacyjne w klasach I-VIII,
- nauczyciele w świetlicy,
- nauczyciele prowadzący kółka zainteresowań, zajęcia dodatkowe.

W szkole nie jest zatrudniony doradca zawodowy.

Rola w zespole	Opis działań
Dyrektor	Odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym, współpracuje z doradcą zawodowym - nauczycielem w celu realizacji WSDZ, zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć doradztwa zawodowego
Wychowawcy	Określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów, włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu doradztwa zawodowego, realizują tematy związane doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych, wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej, współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci, współpracują z nauczycielem doradztwa zawodowego oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.
Nauczyciel doradztwa zawodowego – koordynator	Koordynuje działania związane z doradztwem zawodowym w szkole
Nauczyciele w przedszkolu	Zapoznaje dzieci z wybranymi zawodami najbliższymi ich otoczeniu, kształtuje postawy pracy i motywacji do działania, pobudza i rozwija zainteresowania u dzieci oraz stymuluje ich pro-zawodowe marzenia
Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej	Uczą wyszukiwania informacji na temat edukacji i zawodów . Wdrażają do podejmowania obowiązków i rzetelnego ich wypełniania. Zapoznają z pojęciem pracy i wynagrodzenia pieniężnego oraz sytuacji ekonomicznej rodziny. Przedstawiają znaczenie pracy w życiu człowieka, omawiają z dziećmi zawody ich najbliższych, prezentują

	charakterystykę pracy w różnych zawodach. Rozwijają zainteresowania, zapoznają ze sposobami powstawania różnych przedmiotów, uczą podstawowych umiejętności technicznych.
Nauczyciele języka polskiego	Omawiają charakter pracy w różnych zawodach, uczą tworzenia wypowiedzi: pisanie życiorysu, podania, ogłoszenia, listu oficjalnego (dostosowywanie wypowiedzi do sytuacji). Kształtują umiejętność operowania słownictwem z kręgu: szkoła i nauka, środowisko społeczne. Wdrażają do samokształcenia i docierania do informacji za pomocą słowników, encyklopedii. Pokazują znaczenie komunikacji niewerbalnej w autoprezentacji.
Nauczyciele matematyki	Uczą gromadzenia i porządkowania danych o edukacji i zawodach, odczytywania i interpretacji danych w tekstach, tablicach i wykresach. Kształtują umiejętność posługiwania się procentami, zapoznają z zawodami z dziedziny księgowości i rachunkowości. Uczą planowania czynności z wykorzystaniem kalendarza (wykonywanie obliczeń) oraz dzielenia zadań na etapy.
Nauczyciele języków obcych	Zapoznają z zasobem języka dotyczącym szkoły i pracy oraz cech charakteru i umiejętności. Prezentują uczniom filmy o zawodach w języku obcym. Uczą tworzenia kilkuzdaniowych wypowiedzi na temat swoich umiejętności (prezentacja siebie). Zachęcają do pracy zespołowej metodą projektu.
Nauczyciel przyrody	Omawiają stan zdrowia i choroby człowieka nawiązując do przeciwwskazań zdrowotnych w wybranych zawodach. Wykazują znaczenie odpoczynku w życiu człowieka, prawidłowych warunków nauki i pracy, zasad uczenia się. Wdrażają do planowania dnia i organizowania pracy własnej. Zapoznają z zawodami z dziedziny meteorologii, rolnictwa, biologii, leśnictwa, ochrony środowiska, fizyki, chemii, geografii, ochrony zdrowia, astronomii.
Nauczyciele historii i wiedzy o społeczeństwie	Informują o siedzibie władz lokalnych uczniów oraz ich zakresie działań i sposobie powoływania. Wyjaśniają demokratyczny charakter państwa. Charakteryzują pojęcie samorządności, opisują zawody związane z polityką, dyplomacją, przedstawiają zawód historyka. Zapoznają ze znaczeniem społecznego podziału pracy, opisują grupy społeczne i ich role w społeczeństwie. Omawiają z uczniami problemy współczesnej Polski (m.in. bezrobocie). Zapoznają ze zjawiskiem emigracji politycznej i zarobkowej. Uczą tworzenia drzewa genealogicznego. Omawiają z uczniami funkcjonowanie przemysłu, warunki pracy w fabryce dawniej i dziś. Prezentują podstawowe cechy obecnego systemu gospodarczego.
Nauczyciele informatyki	Prowadzą naukę poszukiwania, selekcjonowania, porządkowania, gromadzenia i wykorzystywania informacji np. dotyczących oferty edukacyjnej szkół ponadpodstawowych, pomagają uczniom klas ósmych w logowaniu się do elektronicznego systemu wspomagania rekrutacji, wyjaśniają organizację pracy i przepisy bhp w pracy z komputerem, uczą komunikowania się z pomocą komputera i technologii informacyjnych. Prezentują sposoby opracowywania tekstów, prezentacji multimedialnych oraz danych liczbowych w

	arkuszu kalkulacyjnym. Wdrażają do pracy zespołowej w ramach projektu, pokazuje sposoby wykorzystania technologii informacyjnych w różnych zawodach.
Nauczyciele muzyki	Zapoznają uczniów z zawodami związanymi z muzyką, przekazują wiedzę o tworzeniu instrumentów, uczy gry na instrumentach.
Nauczyciele plastyki	Zapoznają z zawodami z dziedziny kultury. Uczą korzystania z przekazów medialnych oraz wykorzystywania ich wytworów.
Nauczyciel techniki	Opisują funkcje urządzeń technicznych, omawiają kolejność działań technologicznych, organizacje miejsca pracy i szacowanie czasu jej trwania. Uczą posługiwania się narzędziami do obróbki ręcznej.
Nauczyciele wychowania fizycznego	Omawiając trening zdrowotny, pomagają opracować rozkład dnia ucznia, uwzględniając proporcje między pracą a wypoczynkiem, wysiłkiem umysłowym i fizycznym.
Nauczyciele w świetlicy	Aranżują zabawy sprzyjające poznawaniu różnych zawodów, organizują kąciki zawodowe w świetlicy.
Nauczyciel w bibliotece	Prenumerują czasopisma związane z edukacją oraz literaturę z zakresu doradztwa zawodowego, udostępniają ulotki o szkołach.
Nauczyciele religii	Przedstawiają znaczenie i wartość pracy w życiu człowieka, pomagają tworzyć uczniom ich własne systemy wartości. Pomagają poznać siebie, przyjąć odpowiedzialność za siebie. Przekazują wiedzę o znaczeniu praw i obowiązków, zasad i reguł postępowania w życiu człowieka. Uczą prowadzenia dyskusji i umiejętności uzasadniania opinii dotyczących zjawisk w społeczności lokalnej.
Nauczyciele prowadzący zajęcia dodatkowe oraz kółka zainteresowań, pracujący przy realizacji projektów	Pomagają uczniom rozwijać zdolności i umiejętności.

5. Adresaci działań zawartych w WSD

Działania związane z realizacją WSDZ kierowane są do:

- dzieci w oddziale przedszkolnym,
- uczniów,
- nauczycieli,
- rodziców.

Adresat	Opis
---------	------

Dzieci w oddziale przedszkolnym	— poznają zawody z najbliższego otoczenia, — rozwijają zainteresowania, — kształtują postawy pracy i motywacji do działania, — stymulują pro-zawodowe marzenia.
Uczniowie	— określają własne zainteresowania, zdolności i uzdolnienia; — wskazują swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w życiu; — wymieniają różne grupy zawodów; — opisują, czym jest praca i jakie jest jej znaczenie w życiu człowieka; — podają przykłady czynników wpływających na wybory edukacyjne i zawodowe; — wskazują na różne sposoby zdobywania wiedzy; — samodzielnie docierają do informacji i korzystają z różnych źródeł wiedzy; — analizują oferty szkolnictwa ponadpodstawowego korzystając z dostępnych źródeł informacji; — analizują kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznanych zasobów; — planują ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów; — podejmują decyzje o dalszej drodze edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu dorosłych.
Nauczyciele	— współrealizują wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego w szkole; — biorą udział w radach pedagogicznych szkoleniowych, szkoleniach, kursach z zakresu doradztwa zawodowego, — potrafią diagnozować potrzeby i zasoby uczniów, rozwijają talenty, zainteresowania, zdolności, predyspozycje; — wspierają rodziców w procesie doradczym; — udzielają informacji, lub kierują do specjalistów; — znają ścieżki edukacyjne; — włączają przedstawicieli instytucji i zakładów pracy w proces orientacji i doradztwa, zawodowego w szkole.
Rodzice	— posiadają wiedzę na temat organizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego działającego w szkole; — są zaangażowani w udzielanie pomocy i wsparcia dziecku w procesie planowania i realizowania kariery edukacyjno-zawodowej; — znają strukturę szkolnictwa; — znają czynniki ważne przy wyborze szkoły; — angażują się w pracę doradczą szkoły (np. prezentują swoje zawody, zakłady pracy, hobby, zainteresowania).

6. Treści programowe

6.1. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych

Obszar	Dziecko
Poznanie siebie	— określa, co lubi robić — podaje przykłady różnych zainteresowań — określa, co robi dobrze — podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych
Świat zawodów i rynek pracy	— odgrywa różne role zawodowe w zabawie — podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby — wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę — podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny — opowiada o sobie w grupie rówieśniczej
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	— nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej) — nazywa czynności, których lubi się uczyć
Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	— opowiada, kim chciałoby zostać — na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu — podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej

6.2. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I–III szkół podstawowych

Obszar	Uczeń
Poznanie siebie	— opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać — prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób — podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi — podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach — podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych
Świat zawodów i rynek pracy	— odgrywa różne role zawodowe w zabawie — podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach — opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach — omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje — opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu — posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	— uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności — wskazuje treści, których lubi się uczyć — wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich
Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	— opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić — planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu — próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą

6.3. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas IV–VI szkół podstawowych

Obszar	Uczeń
Poznanie siebie	— określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje — wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia — podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość — prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców
Świat zawodów i rynek pracy	— wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach — opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka — podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe — posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny — wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	— wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki — wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć — samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy
Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	— opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych — planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu — próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą

6.4. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas VII – VIII szkół podstawowych

Zgodnie z programem nauczania doradztwa zawodowo – edukacyjnego w Szkole Podstawowej w Dubiczach Cerkiewnych.

7. Formy, metody pracy doradczej oraz wykorzystywane zasoby

Formy skierowane do uczniów:

- indywidualne konsultacje i porady związane z dalszą edukacją (również dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi),
- warsztaty grupowe - pozwalające na odkrywanie swoich zainteresowań, umiejętności i predyspozycji zawodowych, ukazujące potrzebę planowania własnej przyszłości zawodowej,
- zajęcia grupowe - nakierowane na rozwój umiejętności społecznych i interpersonalnych: komunikacji, współpracy, przezwyciężania stresu,
- koła zainteresowań,
- zajęcia grupowe umożliwiające poznanie różnych zawodów i związanych z nimi wymagań, filmy zawodoznawcze,
- realizowanie treści zawodoznawczych na lekcjach poszczególnych przedmiotów,
- spotkania z przedstawicielami różnych zawodów,
- wyjścia i wycieczki szkolne do zakładów pracy,
- tablica z informacjami na temat rekrutacji do szkół ponadpodstawowych, o treściach związanych z doradztwem zawodowym,
- udział w dniach otwartych w szkołach ponadpodstawowych,
- udział w konkursach z zakresu doradztwa zawodowego,
- działanie Szkolnego Samorządu Uczniowskiego,

Formy adresowane do rodziców:

- indywidualne konsultacje i porady udzielane przez nauczycieli/specjalistów na terenie szkoły,
- rekomendowanie badań w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej,
- konsultacje z doradcą zawodowym,
- zachęcanie i włączanie rodziców w proces doradczy szkoły np. poprzez przedstawianie wykonywanych przez siebie zawodów,
- udział w dniach otwartych szkół ponadpodstawowych,
- udostępnianie informacji edukacyjnych (prezentacja założeń pracy edukacyjnej na terenie szkoły na rzecz uczniów, informacji na temat zasad i terminów rekrutacji) i zawodowych (o zawodach przyszłości)

Metody pracy:

- aktywizujące problemowe - burza mózgów, dyskusja,
- metoda dramy - inscenizacje i odgrywanie ról,
- metody testowe (kwestionariusze, ankiety, testy),
- metody audiowizualne - filmy edukacyjne, zasoby Internetu, programy multimedialne, prezentacje multimedialne,
- treningi umiejętności społecznych, mini wykłady, pogadanki
- techniki plastyczne, wzmacniające myślenie krytyczne, gry i zabawy,
- testy z zakresu doradztwa zawodowo – edukacyjnego,
- wycieczki zawodoznawcze i tematyczne.

Wykorzystywane zasoby:

- programy komputerowe
- rzutnik multimedialny
- tablica interaktywna
- materiały drukowane
- informacje o zawodach
- informatory o szkołach, zawodach
- publikacje
- narzędzia diagnostyczne
- komputery – adresy internetowe (praca, uczelnie, szkoły zawodowe)

8. Ewaluacja WSDZ

Ewaluacja WSDZ jest stałym elementem wdrażania działań doradczych w szkole, aby działania były zgodne z oczekiwaniami i potrzebami uczniów i ich rodziców. Na podstawie ankiety ewaluacyjnej oraz wywiadów wychowawcy, nauczyciel realizujący zajęcia z doradztwa zawodowego, psycholog, pedagog specjalny, logopeda sporządzą sprawozdanie i przedstawi Dyrektorowi szkoły (Radzie Pedagogicznej) do zatwierdzenia pod koniec roku szkolnego.

Załączniki do WSDZ:

1. Program Doradztwa Edukacyjno - Zawodowego w Szkole Podstawowej w Dubiczach Cerkiewnych - w klasach VII i VIII (obowiązkowe zajęcia edukacyjne) – Załącznik Nr 1 – na każdy rok szkolny.
2. Program realizacji doradztwa zawodowego w oddziale przedszkolnym oraz w klasach I – VIII na każdy rok szkolny (w ramach przedmiotów ogólnokształcących, pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zajęć dodatkowych) – Załącznik Nr 2
3. Wzór sprawozdania z realizacji doradztwa zawodowego (nauczyciele w przedszkolu, nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących, specjaliści pomocy psychologiczno-pedagogicznej, nauczyciele zajęć w świetlicy, zajęć dodatkowych oraz kół zainteresowań) – Załącznik Nr 3.